

ERRIRIK ERRI EIBAR

Erri bukoitzak dau bere ezkatu ta hitxi egiten dauan zertzolait, esan baiño. Onck geiago, alan be, besteak kuz, beste batzuk baiño. Ta au, nire ren ederrak eta bertan bizi diranen berarizko izakerak. Gure eskal errrian be, nai-ta leku guztiak oso zoragarriak izan, ba-dira olako lurralde, mendi-tontor, erri-egal batzuk beste guztien gainez zorakorzen gaituenak; bai ta ba-dira erri baten bizi diranak, besteetakoak baiño askoz hegiko ta maitakorrago yakuzanak. Giza-semeetan lez jazo oi da nunbait errietan be.

Eibar erriz ezta, olako, berez lez hegietatik sartzen yakuna; alderdi politak dabexan arren, ezin geinke esan erri ederra danik. Ba-dakit au entzuteak min emoten dautsena eibartar geienai; baiña orrelaxe da. Bertako agintariak ta, gogotsu lan dagie Eibar jazteko; etxe, kale ta auzune guztiz txukunak jaso ditue azken-urteotan. Uri aundi itxura ar-tu dau epe laburrean, eta tainu ortan jarraitu ezkeru, urte gitxién buruan, nai-ta toki askorik euki ez, ezker-eskuma, mendi-barren gora ekingo dautsa bere nasai-bear lanean. Eibar'en, mendi ta abar, berealakoan jausten dira ankar-gora, ta etxe nai beste edozer jasoteko bear dan lan-unea zabaldu.

Zer adierazten dauko orck? Eibar'ko jentza ez dela eibartarra. Eibar ez dela koka-erria, gure ren be, jator ta langillera orleku baiño. Amalika seme ugariak ematen ditu Eibar'ek! Munda gutian bai dira eibartarrak. Eta seme ugari, munda-zale ta bertako izena ta izenak-kuluen bitartez. Eibar iazortatzen jaso dela, esan bear. Gure, orck ta loko erri au, munda gutian orck, orrik aundienan antzera eta priop-ezaguna ta izen aundikoa daua.

Eibartarrak ba-ditue —ork eta ta?— erria eta eta akatsak. Baina oitura ta ekandu orck priop dira, akatsak baiño, eibartarren arrian. Beti ditue esku ta biota zabal, ehi, langille porrokatu, erri-maitale, bai ta lainko-zale be. Arre da orck eibartarren berarizko izakera, harri-ko ta kanpokoén biotzak irabarten dabexana. Ta orck dakarber nunbait iñudiko priopén eta aurrea-bide izugarriak.

Eibartarren onvimenaz orkidata-ko erri asko ba-litue mundaan, eibartarren antzera gizarriko priop-er ta auziak atandu ta eratuak ba-le-bez beste toki askotan, beste txori batek kantauko leude, ta ez litzake ainbat zorritar basterretan izan. Bego, ba, gú-gú Eibar ta eibarta-rrén izena!